

Universitätsbibliothek Paderborn

**Libellus Sodalitatis: Hoc Est: Christianarum Institutionum
Libri quinque**

Coster, Franciscus

Antverpiæ, 1587

7 De cæremonijs & effectibus Extremæ Vnctionis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-46553](#)

disciplinā, vt ita demū siquid ille dixerit, qui se prius & eruditum Medicum ostenderit, & misericordem, si quid consilij dederit, facias & sequaris.

Quare, confessio peccatorū, ad totius Reipub. redundat utilitatem. Sicut enim externa constituuntur iudicia & tribunalia, ad contineendos homines in officio, conseruandam publicā pacē & tranquillitatē metu pœnari: ita hoc tribunal Sacramēti pœnitentię est institutū à Christo, vt metu diuino sincere & ex animo iustitia ab omnibus conseruetur, atque colatur, peccata cohibeātur, vnicuiq. quod suū est restituatur, quietē vivatur, superioribus mos geratur, pauperes eleēmosynis iuuentur: quæ multo purius, solius Dei intuitu & metu fiunt, quam timore humano.

C A P V T VII.

D E C E R I M O N I I S E T E F F E
ctibus Extremæ unctionis.

EXTRMÆ unctionis Sacramentum ob id à Christo est relictum Ecclesie, vt fideles sicut in ingressu in orbem Sacramento initiantur, & admittuntur: ita in egredi Sacramento iuuentur & dimittantur. Et proinde ceremoniæ omnes eò referuntur, vt infirmus iuuetur, tum ad morbum facilius tolerandum, tū ad fœlicius ex vita migrandum.

Primo itaque, multæ ad Deum funduntur preces pro infirmo, quibus diuinum auxilium imploratur.

Secundum

Secundò, inuocari solēt lectis Litaniis Sancti Dei omnes, tum vt in hac extrema pugna, qua Dæmon vires suas exerit, infirmorum præsidio muniatur, & præsentia consolationem accipiat: tum vt animam eius, quando ex hoc mundo emigrabit, comitatu suo ad beatam regiam cælestem cum triumpho deducant.

Tertiò, sacro oleo olivarum iniungitur per signum crucis quinque sensuum organa, rogando vt Deus ignoscat, quicquid his sensibus commissum est mali: 1, vt intelligamus, hoc Sacramentum adhiberi per modum medicamenti, ad languorem animi curandum, sicut oleum confortat & curat debilitatē corporis: 2, quia dantur vires luctandi cum Dæmone: 3, quia gratia Spiritus sancti, quæ per oleum significari solet, confertur. Crux autē imprimitur: 1, quia hæc dona per crucis & passio- nis Dominicæ merita nobis conceduntur: 2, vt hoc signo in ista pugna cum Dæmone vta- mur, eoq. sensus nostros, ne per eos in animam irrepatur aduersarius, muniamus: 3, vt ad tri- bunal Christi iudicis, hoc signum crucis defe- ramus, quo declaremus, nos sub crucis vexillo constanter ad finem usque mortalis vitæ de- pugnasse.

Effectus Sacramenti istius, qui à B. Iacob. 5. cobo indicantur, ex prædictis ceremoniis non difficulter colligi possunt. Sic enim ait: *Infirmatur quis in vobis? Inducat Presbyteros Ecclesia & orent super eum, ungentes eū oleo in no-*

Quibus verbis significat tres effectus. Pri-
mò, oratio fidei, hoc est, virtus Sacramēti, quod
per orationem innixā fidei administratur, sal-
uabit infirmum, hoc est, per gratiā Spiritus san-
cti infusam, saluabit animā, cā pulchritudine
& miro splendore ornās: vt Dæmonibus effi-
ciatur terribilis: vt ex hac vita migrans, per
media hostium agmina intrepidē transeat: vt
que ad regnum cælestis gloriæ veniens, altiori
loco collocetur, quam si sine hoc Sacra-
mento migrasset. Corpus verò aliquando sanatur,
quando id ad infirmi salutem expedire vide-
tur, & sine miraculo euidēti fieri potest. quod
S. Concilium Tridentinum his verbis dicit:
Sanitatem corporis interdum, ubi salutian-
mæ expedierit, consequitur.

Secundò, Alleuiabit eum Dominus: Alleuiatio
hæc est gratia corroborans infirmū, ad leius
ferenda incōmoda morbi, aliaq. quæ infirmis
euenire solent. Nam 1, naturaliter homo me-
tuit mortem: 2, est timor exactissimi iudicij,
cuius consideratio peccatorem in desperatio-
neum deiicere posset: 3, Dæmon acrius instat,
& vehementius impugnat eo tempore, quod
est ultimum sui cum homine certaminis, &
prout cuiusque longa experientia, & perspic-
citate naturæ, cōditionem & ingenium didi-
cit, variis artibus vtitur, vt hunc pusillanimi-
tate & desperatione deiiciat, illum nimia pre-
sum-

*Con. Flo-
rent.*

*Sess. 14.
Cap. 2.*

sumptione attollat, alium variis occupationibus distrahat, &c. 4, Morbus ipse deprimit hominem, contristat, & vehementer affigit, ut non libeat de Deo rebusque cœlestibus, de quæ suæ animæ salute cogitare. 5, Facillime ad impatienciam, ad querendum, ad suspicandum, aliasque imperfectiones mouetur ægrotus, neque valer suis passionibus, prout conueniret, resistere. Aduersus hæc omnia incommoda iuuat hoc Sacramentum, tanquam saluberrima medicina, per quam mortis & iudicij timor minuitur, Dæmonis vires per Spiritus sancti presentiam franguntur, animus recreatur & subleuatur, atque ad resistendum Dæmonis, mundi, & carnis temptationibus roboratur: impediuntur vitiosi habitus per gratiam Sacramenti, ne contra rectam rationem sese exerant, ne superbia, auaritia, impatientia, aliæque id genus pravae affectiones animam hominis laedant. Denique confertur letitia interna, & consolatio spiritualis, qua homo sese manibus diuinis committit, & in protectione Altissimi quiescit.

Tertiò, Si in peccatis fuerit remittentur illi: hoc est: 1, remittuntur peccata venialia virtute gratiae, quæ per Sacramentum confertur. 2, si quæ sint mortalia peccata, quorum in confessione non memineramus, per hoc Sacramentum tolluntur, per quod efficitur, ut imperfectus de peccatis dolor, propter infusam gratiam & charitatem, perficiatur: 3, minuitur, & etiam quandoque tollitur pena, quæ mortalibus peccatis debebatur. Denique hoc Sacramentum est prote-

330 CHRISTIANARVM
statio fidei Catholice, in exitu vite declarans,
quod, sicut haec etiam in militante Ecclesia ho-
mo cum iustis habuit communionem: ita post
hoc optet habere consortium cum sanctis in
Ecclesi triumphante.

Pro Sacramento Eucharistiae sufficientia ea
que superius de Missae Sacrificio, & de Fructu-
bus Communionis dicta sunt.

CAPUT VIII.

DE A Q V A L V S T R A L I

seu benedicta.

BEATVS Alexander Pontifex manu,
qui sextus post B. Petrum Romanam re-
xit Ecclesiam, aquae benedictae usum non
tamen ipse inuenit, quam ab Apostolis traditum,
obseruari ab omnibus iussit. Sic enim scribit
Epistola sua prima, circa annum Domini 83.
Aquam sale conspersam populis benedicimus,
ut ea cuncti aspersi sanctificantur. Quod &
Leuit. 10 omnibus sacerdotibus faciendum esse man-
damus. Nam si cinis vitulam aspersus populum
sanctificabat, atque mundabat: quanto magis
aqua, quae sale aspersa, diuinisque precibus la-
4. Reg. 2. crata est, populum sanctificat atque emundat. Et
si sale asperso per Helizem Prophetam, ste-
rilitas aquae sanata est; quanto magis diuinis
precibus sacrata aqua, sterilitatem rerum au-
fert humanarum, & coquinatos sanctificat
atque purgat, & cetera bona multiplicat, & ini-
dias Diaboli auertit, & a phantasmatum ver-
sutiis hominem defendit.

Quod